

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-03-26

Ärendenummer SMF-2023-06433

Handläggare

Frederic Klinghoffer

Telefon: 0722558608

E-post: frederic.klinghoffer@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 224-24, laglighetsprövning av beslut om gåva Drömmarnas monument

Förslag till beslut

Som yttrande i mål nr 224-24, laglighetsprövning enligt kommunallagen, översänds stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till Förvaltningsrätten i Göteborg.

Sammanfattning

Stadsmiljönämnden beslutade vid sammanträde den 14 december 2023 att avböja erbjudandet från konstnären Andrzej Cahlenstein att skänka ett konstverk till Göteborgs Stad bestående av en platsbygd sittplats av tegel och murbruk, kallad ”Tegeltronen”, som ämnar att bevara och hylla minnet av Björn Natthiko Lindeblad och ”Drömmarnas monument”. Beslutet har överklagats av Andrzej Cahlenstein genom laglighetsprövning och stadsmiljönämnden har förelagts att yttra sig över överklagandet. Efter att anstånd beviljats ska yttrandet ha inkommit till Förvaltningsrätten i Göteborg senast den 25 april 2024.

Stadsmiljöförvaltningen anser inte att det med anledning av överklagandet finns skäl att upphäva stadsmiljönämndens beslut och att beslutet därför ska stå fast.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Mottagande av gåvan skulle innebära en kostnad för såväl installation (fästning i mark), att göra om installationen från en temporär till permanent installation så att den tål väder och yttre påverkan, samt drifts- och underhållskostnader. Förvaltningen har begränsade driftsmedel för att installera och underhålla konst och behöver därför noggrant välja ut vilka verk som ska ingå i Stadens samlingar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ingen samverkan har skett.

Bilagor

1. Föreläggande i mål 224-24 - Ställningstagande kring gåva relaterad till Drömmarnas Monument vid Götaplatsen inom stadsdelen Lorensberg

Ärendet

Stadsmiljönämndens beslut den 14 december 2024 att avböja att ta emot konstverket ”Tegeltronen” har överklagats till förvaltningsrätten genom laglighetsprövning enligt kommunallagen. Förvaltningsrätten i Göteborg har förelagt stadsmiljönämnden att yttra sig över överklagandet. Yttrandet ska ha inkommit till förvaltningsrätten senast den 25 april 2024.

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljönämnden beslutade vid sammanträde den 14 december 2023 att avböja erbjudandet från Konstnären Andrzej Cahlenstein att skänka ett konstverk till Göteborgs Stad bestående av en platsbygd sittplats av tegel och murbruk, kallad ”Tegeltronen”, som ämnar att bevara och hylla minnet av Björn Natthiko Lindeblad och ”Drömmarnas monument”. Beslutet har överklagats av Andrzej Cahlenstein genom laglighetsprövning och stadsmiljönämnden har förelagts att yttra sig över överklagandet. Efter att anstånd beviljats ska yttrandet ha inkommit till Förvaltningsrätten i Göteborg senast den 25 april 2024.

Som grund för att avböja gåvan har stadsmiljönämnden angett att gåvan kan konkurrera med andra konstnärliga uppdrag som nu planeras för Götaplatsen i samband med en kommande upprustning av Avenyn och Götaplatsen. Stadsmiljönämnden anser därutöver att konstnärens villkor att konstverket ska placeras på den av konstnären angivna platsen medför åtaganden och kostnader för Staden som stadsmiljöförvaltningen inte har några planerade resurser för.

I överklagandet anger klaganden, Andrzej Cahlenstein, följande som skäl för att stadsmiljönämndens beslut om att avböja gåvan relaterad till Drömmarnas Monument vid Götaplatsen bör upphävas av förvaltningsrätten.

1. Andrzej anser att stadsmiljönämnden inte hade rätt att avböja gåvan utan att först rådgöra med stadsledningskontoret, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för mottagande av donationer som utgör gåva.
2. Klaganden ifrågasätter hur gåvan konkurrerar med andra uppdrag utlysta för konst vid platsen, då stadsmiljönämnden inte uppger på vilket sätt den gör det. Enligt klaganden strider inte gåvans placering mot de riktlinjer som anges i "Inbjudan till intresseanmälan För upphandling av konstverk till Götaplatsen" och att en bedömning om det föreligger konkurrens bör göras först när ett konstförslag presenteras. Gåvan konkurrerar inte heller med det vinnande gestaltungsförslaget, avseende upprustning av Kungsportsavenyn och Götaplatsen, av Nyréns Arkitektkontor med namnet AveNy enligt bilder i tävlingsförslaget
3. Andrzej argumenterar för att stadsmiljönämndens påstående om begränsade resurser för installation och underhåll inte stämmer då de inte har redogjort för specifika driftskostnader eller gjort en värdering av gåvan. Klaganden menar att driftskostnaderna är obefintliga. Han avfärdar även stadsmiljönämndens bedömning att konstverket behöver installeras (fästas i mark) och att det behöver vidtas åtgärder för att göra om det till en permanent installation som tål väder och vind.

Förvaltningens bedömning

Vid en prövning enligt kommunallagen ska prövningen endast avse om det överklagade beslutet är olagligt i något hänseende som anges i 13 kap. 8 § samma lag och därför ska upphävas. Prövningen får inte avse beslutets lämplighet eller skälighet.

Ett överklagat beslut ska enligt 13 kap. 8 § kommunallagen (2017:725) upphävas om:

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

De skäl som klaganden anger för att stadsmiljönämndens beslut ska upphävas handlar till största delen om beslutets lämplighet. Dessa skäl ska enligt stadsmiljöförvaltningen inte beaktas av förvaltningsrätten, även om stadsmiljönämnden givetvis har gjort en lämplighetsbedömning i det aktuella ärendet.

Klaganden anger dock även att beslutat inte har tillkommit i laga ordning eftersom stadsmiljöförvaltningen inför stadsmiljönämndens beslut inte har rådgjort med stadsledningskontoret i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för mottagande av donationer som utgör gåva. Enligt nämnda riktlinje är det dock inte obligatoriskt att rådgöra med stadsledningskontoret, utan riktlinjen innehåller endast en rekommendation om att en förvaltning ska rådgöra med stadsledningskontoret inför beslut om mottagande av gåva vid behov. Stadsmiljöförvaltningen har inte sett att det har förelegat behov att rådgöra med stadsledningskontoret i detta ärende och har inte heller varit skyldig att göra det.

Enligt stadsmiljöförvaltningens mening finns det sålunda inga skäl att upphäva stadsmiljönämndens beslut. Beslutet bör därför stå fast.

Kerstin Elias

Anders Ramsby

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör